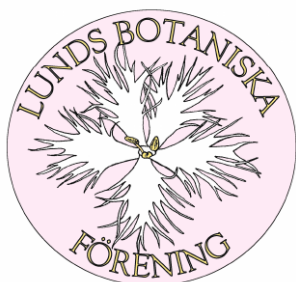

2014-02-04

Till
Länsstyrelsen i Skåne län
205 15 MALMÖ

Yttrande över Förslag till skötselplan för naturreservatet Rövarekulan, Höörs kommun, Skåne län (dnr 511-28011-2013, 1267-210).

Lunds Botaniska Förening har beretts tillfälle lämna synpunkter på upprättat förslag till skötselplan för naturreservatet Rövarekulan, Höörs kommun och vill framföra följande:

Rövarekulan ägs av staten och är ett av landets nationellt och internationellt värdefulla naturområden som ingår i Natura 2000. Naturreservatet har höga botaniska värden och har även andra höga naturvetenskapliga kvaliteter och värden.

Skötselplanen är välformulerad och ger generell vägledning för skötseln av naturreservatets skötsel och vård. Planen är dock så allmängiltig i sina formuleringar att det inte är möjligt att alltid bedöma konsekvenser och effekter på t. ex rödlistade arter. Eftersom ingen tillförlitlig uppföljning heller sker, är det svårt att bedöma planens betydelse som styrande dokument. Även om skötselplanen beaktar Natura 2000 och Bevarandeplanen vill Föreningen inleda yttrandet med ett ställningstagande av principiell och generell giltighet vad gäller såväl naturreservatet Rövarekulan som andra områden vilka ingår i Natura 2000 och omfattas av områdesskydd.

Principer av generell giltighet i Natura 2000-område.

Varje Natura 2000-område ska ges prioritet i skyddsarbetet. Detta är ett lagstadgat krav som är fastställt i miljöbalken. Gynnsam bevarandestatus ska råda eller utvecklas. Detta gäller utan undantag alla naturreservat och skyddade områden som ingår i Natura 2000. Detta syfte är med hänsyn till Sveriges internationella åtaganden i Natura 2000 alltid ett överordnat syfte i skötseln av naturreservat som är Natura 2000-område.

Härav följer att de naturtyper/biotoper och bevarandemål som finns redovisade i den av Länsstyrelsen fastställda Bevarandeplanen för Natura 2000-området måste ligga till grund för skötselplanen för naturreservat mm som ingår i Natura 2000. Om naturtyper/biotoper är olika definierade i Skötselplanen respektive Bevarandeplanen kan problem uppkomma, vilka inte minst av ekonomiska skäl måste förhindras, innan skötselplaner fastställs.

Uppföljning och kontroll av skötselåtgärdernas effekter i såväl Naturreservat och Bevarandeplaner ska ske regelbundet och systematiskt av biotoper och arter enligt förutbestämda principer. Detta gäller även så kallade typiska arter. Det är inte försvarbart att bedriva en ineffektiv kontroll och uppföljning av biotoper och arter,

eftersom det resulterar i merarbete, och ökade kostnader om biotoper/naturtyper i de Natura 2000 och naturreservatet är definierade och avgränsade på olika sätt.

Naturreservatet Rövarekulan

Att skydda viktiga Natura 2000-område ska prioriteras enligt miljöbalken och är utgångspunkten och det primära, överordnade syftet med reservatet. Detta ska framgå klart redan i det inledande Syftet. Om en svensk lag står i strid med en EU-lag, är det EU-lagen som gäller.

Syfte med reservatet – sid 6: Det viktigaste övergripande syftet med naturreservatet är att * skydda områdets biotoper och arter så att gynnsam bevarandestatus uppnås eller utvecklas (jämför bilaga 2), vilket innebär att(övriga angivna syften).

Information om Natura 2000: Sista meningen på sidan 7 bör ha följande lydelse: ”Det innebär att åtgärder som kan påverka eller skada livsmiljö eller arter som avses skyddas i ett Natura 2000-område, kräver samråd eller tillstånd enligt miljöbalken med tillhörande förordningar”.

Om Skötselplanen avviker i förhållande till Bevarandeplanen måste båda planerna ses över och korrigeras så att de inte motsäger varandra. Detta gäller t ex för Rövarekulan, där högört-ängarnas utbredning och skötsel skiljer mellan planerna. Skötselplanen tar kanske bättre tillvara områdets botaniska värden i norra delen än Bevarandeplanen men kan bli ett uppenbart hot mot förekomsten av tistelsnyltrot i de södra delarna.

Rent upplysningsvis skadar det inte att notera att: Förvaltare och myndighet inte får utföra åtgärd(-er) som inte är angiven i fastställd skötselplan utan särskilt tillstånd av Länsstyrelsen. I annat fall föreligger lagstadgad plikt att överträdelse anmäls till åklagarmyndighet.

Rödlistade arter

Rövarekulan är ett botaniskt artrikt område med åtskilliga sällsynta och rödlistade kärlväxter. Det är uppenbart att det saknas tillräcklig kunskap om förekomsten av rödlistade kärlväxter inom naturreservatet, vilket också innebär att arternas växtplatser är okända för ansvariga för skötseln och driften av reservatet. Föreningen kan bekräfta att angivna kärlväxter i Bilaga 1 förekommer inom Rövarekulan. Förteckningen behöver kompletteras, då antalet rödlistade kärlväxter – definierade enligt Sveriges Rödlista 2010 – är mer än dubbelt så stort som anges. Inom naturreservatet förekommer utöver de i bilaga 1 angivna kärlväxterna bland annat:

Desmeknopp	Adoxa moschatellina
Plattsäv	Blysmus compressus
Kal knipprot	Epipactis phyllantes (se sid 10 i planen – dock inte i högörtäng!)
Ask	Fraxinus excelsior (se sid 10 till exempel)
Bergjohannesört	Hypericum montanum (bör sökas i branterna)
Sommarfibbla	Leontodon hispidus
Backruta	Thalictrum simplex
Alm	Ulmus glabra

Det framgår inte av skötselplanen hur arterna ska skyddas utöver vad som anges i syftet.

En ovillkorlig förutsättning är naturligtvis att såväl myndighetens personal som förvaltare känner till dessa arters växtplats. Uppenbarligen är så inte alltid fallet! Individ av tistelsnyltrot har försvunnit på grund av bristande kunskap om växtplatser! Regelbundet återkommande slåtter och avlägsnande av värdväxten kommer ytterligare att minska förutsättningarna för snyltrotten att överleva. Kärrnäva är däremot en art som ökat i antal sedan skötselplanen fastställdes 1975, vilket visar att en från början riktig anpassad skötsel ger lyckat resultat! Här krävs ökad information till ansvariga för naturreservatet och dess skötsel.

Uppföljning och utvärdering – generella synpunkter och principer

Målsättningen med uppföljningen är att eventuella brister i skötsel ska kunna identifieras, uppmärksammas och åtgärdas. Uppföljningen kan göras på många sätt och även utvärderas på olika sätt. Uppföljningen ska även kunna utgöra underlag för utvärdering av områdets förteckning över typiska arter samt utgöra underlag för utvärdering av metoden.

I Bevarandeplanen anges att 2003 års Bevarandestatus, som redovisas på Länsstyrelsens hemsida, bedömts som *Gott bevarande* i samtliga förekommande naturtyper. I Skötselplanen redovisas helt andra uppgifter 2005 (Bilaga 2, sid 35), där alla naturtyper utom Bokskogstyp av örtrik typ bedömts som *Icke fullgod*. Det vore onekligen intressant att i skötselplanen få redovisat vad som krävs för att uppnå *Gynnsam bevarandestatus* eller *Gott bevarande* i samtliga naturtyper i Rövarekulan.

Länsstyrelsen har liksom andra län genomfört uppföljningar sedan 2005 inom naturreservat med gräsmarker. Naturvårdsverket har låtit utvärdera dessa undersökningar. Resultaten är inte särskilt uppmuntrande utan visar att större insatser krävs. Rapporten **Sammanställning och analys av gräsmarksdata för uppföljning av skyddade områden** är ännu inte tryckt. Länsstyrelsen bör ta del av rapporten och samråda med Naturvårdsverket hur resultaten ska omsättas i praktisk verklighet. Rapporten visar att idag tillämpas metoder för uppföljning inte på rätt sätt eller i tillräcklig omfattning av Länsstyrelsen. Detta måste med nödvändighet åtgärdas för att uppföljningen ska bli ändamålsenlig.

Övrigt

- * På sid 10 står getrams – ska vara storrams.
- * Död ved ska innehålla även grövre dimensioner av ved, vilket normalt är en bristvara.
- * Vildsvinen har en fast stam inom naturreservatet, ökar okontrollerat och måste jagas för att undvika omfattande framtida skador, vilket bör anges på sidan 24.

För Lunds Botaniska förening

Lund den 4 februari 2014

Åke Svensson

Ordförande

www.lundsbotaniska.se